

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Częstochowie
Al. Niepodległości 20/22, 42-200 Częstochowa
Tel/fax: 34 363 11 18, 34 363 13 39
adres do eDoręczeń: AE:PL-42502-61625-IGSGA-20

Częstochowa, dnia 27 listopada 2025 r.

SKO.4102.76.2025

DECYZJA

**Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Częstochowie
w składzie orzekającym:**

Przewodniczący: Aleksandra Cogiel (*spr.*)
Członkowie: Jacek Puszek
Zenon Ułamek

po rozpatrzeniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 27 listopada 2025 r. odwołania
(z siedzibą w , ul. ,
reprezentowanej przez pełnomocnika adw. ,
od decyzji Prezydenta Miasta Częstochowy z dnia 5 sierpnia 2024 r.
znak: OŚR.6220.67.2021 w przedmiocie odmowy wydania decyzji o środowiskowych
uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. „Lokalizacja instalacji do produkcji nawozów
organicznych na bazie osadów o wydajności 50 000 Mg/rok w Częstochowie
przy ul. Legionów na działce o nr ewid. 107/16 obręb 221”.

działając na podstawie art. 138 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego
(t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 572 z późn. zm.) oraz art. 71 ust. 2 pkt 1, art. 73 ust. 1, art. 77 ust. 1,
art. 80 ust. 1 i 2, art. 85 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu
informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz
o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.)
i § 2 ust. 1 pkt 47 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie
przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r. poz. 1839
z późn. zm.)

- o r z e k a -

**u c h y l i ć zaskarżoną decyzję w całości
i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji.**

Uzasadnienie:

W dniu 16 lipca 2021 r. do Urzędu Miasta Częstochowy wpłynął wniosek z siedzibą w o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. „Lokalizacja instalacji do produkcji nawozów organicznych na bazie osadów o wydajności 50 000 Mg/rok w Częstochowie przy ul. Legionów, na działce o nr ewid. 107/16 obręb 221”. Do wniosku załączono raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko z dnia 15 lipca 2021 r., a także kopię mapy ewidencyjnej w skali 1:2000 z zaznaczeniem terenu, na którym realizowane będzie przedsięwzięcie oraz obszaru, na który będzie ono oddziaływać.

W aktach sprawy znajduje się pismo Miejskiej Pracowni Urbanistyczno-Planistycznej w Częstochowie z dnia 19 sierpnia 2021 r., z którego wynika, że:

- przedmiotowy teren nie jest objęty planem miejscowym i aktualnie nie są prowadzone prace związane ze sporządzeniem planu dla tego terenu,
- zgodnie z polityką przestrzenną miasta Częstochowy zapisaną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (przyjętym uchwałą Nr 263.XX.2019 Rady Miasta Częstochowy z dnia 21 listopada 2019 r.) działka nr 107/16 z obrębu 221 położona jest na obszarze zabudowy produkcyjno-usługowej – „PU”.

Pismem z dnia 4 sierpnia 2021 r. Prezydent Miasta Częstochowy wezwał pełnomocnika wnioskodawcy do uzupełnienia wniosku. Żądane uzupełnienie wpłynęło do organu w dniu 9 września 2021 r.

Pismem z dnia 29 września 2021 r. Prezydent Miasta Częstochowy zawiadomił strony o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. „Lokalizacja instalacji do produkcji nawozów organicznych na bazie osadów o wydajności 50 000 Mg/rok w Częstochowie przy ul. Legionów na działce o nr ewid. 107/16 obręb 221”. W zawiadomieniu tym organ poinformował strony o możliwości zapoznania się z aktami sprawy. Zawiadomienie zostało również zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) Urzędu Miasta Częstochowy w dniu 30 września 2021 r. oraz wywieszona na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Częstochowy od dnia 30 września 2021 r. do dnia 14 października 2021 r.

Z kolei ogłoszeniem z dnia 29 września 2021 r. Prezydent Miasta Częstochowy, działając na podstawie art. 29, 30, 33 ust. 1 i art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, dalej zwanej u.o.i.s., poinformował społeczeństwo o przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia, a także o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy oraz składania uwag i wniosków w terminie 30 dni od ukazania się tej informacji. Ogłoszenie zostało zamieszczone w BIP-ie Urzędu Miasta Częstochowy w dniu 30 września 2021 r. oraz wywieszona na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Częstochowy od dnia 30 września 2021 r. do dnia 14 października 2021 r.

Pismem z dnia 12 października 2021 r. Prezydent Miasta Częstochowy wezwał pełnomocnika wnioskodawcy do przedłożenia wyjaśnień do wniosku o wydanie decyzji środowiskowej. Przedmiotowe wyjaśnienia wpłynęły do organu w dniu 3 listopada 2021 r.

Kolejnym pismem z dnia 29 listopada 2021 r. organ pierwszej instancji wezwał pełnomocnika wnioskodawcy do przedłożenia dalszych wyjaśnień do wniosku.

Obwieszczeniem z dnia 6 grudnia 2021 r. Prezydent Miasta Częstochowy poinformował społeczeństwo o uzupełnieniu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i o ponownym przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Organ poinformował również społeczeństwo o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy i składania uwag i wniosków w terminie 30 dni od ukazania się tej informacji. Obwieszczenie zostało zamieszczone w BIP-ie Urzędu Miasta Częstochowy w dniu 7 grudnia 2021 r. oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Częstochowy od dnia 7 grudnia 2021 r. do dnia 7 stycznia 2022 r.

W dniu 17 grudnia 2021 r. do organu pierwszej instancji wpłynęły wyjaśnienia wnioskodawcy.

Następnie pismami z dnia 5 stycznia 2022 r. Prezydent Miasta Częstochowy zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Częstochowie, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalnego Dyrektora Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu i Marszałka Województwa Śląskiego o uzgodnienie oraz opinię co do warunków realizacji planowanego przedsięwzięcia.

W związku z powyższym organ pierwszej instancji pismem z dnia 12 stycznia 2022 r. zawiadomił strony o wystąpieniu do organów uzgadniających i opiniujących planowane przedsięwzięcie oraz o możliwości zapoznania się z aktami sprawy. Zawiadomienie to zostało zamieszczone w BIP-ie Urzędu Miasta Częstochowy w dniu 14 stycznia 2022 r. oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Częstochowy od dnia 14 stycznia 2022 r. do dnia 28 stycznia 2022 r.

Dodatkowo obwieszczeniem z dnia 12 stycznia 2022 r. organ pierwszej instancji poinformował społeczeństwo, że w związku z uzupełnieniem raportu ponownie przystąpiono do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz wskazał na możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy, a także składania uwag i wniosków w terminie 30 dni od ukazania się tej informacji. Obwieszczenie zostało zamieszczone w BIP-ie Urzędu Miasta Częstochowy w dniu 14 stycznia 2022 r. oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Częstochowy od dnia 14 stycznia 2022 r. do dnia 14 lutego 2022 r.

Analiza akt sprawy dowodzi, że organy uzgadniające i opiniujące kilkakrotnie wzywały Prezydenta Miasta Częstochowy do uzupełnienia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. O wpłynięciu uzupełnień do raportu organ pierwszej instancji każdorazowo informował strony postępowania:

- zawiadomieniem z dnia 9 marca 2022 r., które zostało zamieszczone w BIP-ie Urzędu Miasta Częstochowy w dniu 10 marca 2022 r. oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Częstochowy od dnia 11 marca 2022 r. do dnia 25 marca 2022 r.,

- zawiadomieniem z dnia 17 maja 2022 r., które zostało zamieszczone w BIP-ie Urzędu Miasta Częstochowy w dniu 18 maja 2022 r. oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Częstochowy od dnia 18 maja 2022 r. do dnia 1 czerwca 2022 r.

Natomiast obwieszczeniem z dnia 31 maja 2022 r. organ pierwszej instancji poinformował społeczeństwo, że w związku z uzupełnieniem do raportu ponownie przystąpiono do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i ponownie wszczęto postępowanie w przedmiotowej sprawie oraz poinformował o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy oraz składania uwag i wniosków w terminie 30 dni od ukazania się tej informacji. Obwieszczenie zostało zamieszczone w BIP-ie Urzędu Miasta Częstochowy w dniu 1 czerwca 2022 r. oraz zostało wywieszane na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Częstochowy od dnia 1 czerwca 2022 r. do dnia 1 lipca 2022 r.

Ostatecznie po uzyskaniu uzupełnień i dodatkowych wyjaśnień do raportu ww. organy uzgodniły i pozytywnie zaopiniowały przedmiotowe przedsięwzięcie inwestycyjne, tj.:

- Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Częstochowie w opinii sanitarnej z dnia 22 lutego 2022 r. nr NS-NZ.9022.14.2022 pozytywnie zaopiniował przedsięwzięcie w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych oraz określił środowiskowe uwarunkowania jego realizacji,

- postanowieniem z dnia 30 maja 2022 r. nr PO.RZŚ.4360.4.2022.KS Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu uzgodniły realizację przedsięwzięcia oraz określiły warunki realizacji przedsięwzięcia,

- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach postanowieniem z dnia 30 maja 2022 r. nr WOOS.4221.5.2022.JŻ.3 uzgodnił realizację przedsięwzięcia i określił warunki jego realizacji,

- postanowieniem z dnia 21 czerwca 2022 r. nr OE-WS.7030.17.2022 Marszałek Województwa Śląskiego, jako organ właściwy do wydania pozwolenia zintegrowanego, pozytywnie zaopiniował planowane przedsięwzięcie.

W dniach od 22 czerwca 2022 r. do dnia 7 lipca 2022 r. wpłynęły do Prezydenta Miasta Częstochowy protesty społeczeństwa przeciwko planowanej inwestycji.

Organ pierwszej instancji pismem z dnia 30 czerwca 2022 r. zwrócił się do Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Częstochowskiego S.A. z siedzibą w Częstochowie o zajęcie stanowiska w sprawie lokalizacji planowanej instalacji.

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Częstochowskiego S.A. z siedzibą w Częstochowie w piśmie z dnia 5 lipca 2022 r. nr PW.430.34.2022 przedstawiło swoje stanowisko w sprawie lokalizacji planowanej instalacji oraz zgłosiło spostrzeżenia do treści raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Przy piśmie z dnia 12 lipca 2022 r. Prezydent Miasta Częstochowy przekazał protesty społeczeństwa pełnomocnikowi wnioskodawcy, celem odniesienia się do nich. Do pisma została dołączona m.in. kopia pism Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Częstochowskiego S.A. z siedzibą w Częstochowie z dnia 26 czerwca 2022 r. i z dnia 5 lipca 2022 r. oraz protokół z posiedzenia Komisji Infrastruktury i Komisji Klimatu z dnia 4 czerwca 2022 r.

Nadto pismami z dnia 12 lipca 2022 r. Prezydent Miasta Częstochowy zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Częstochowie i Marszałka

Województwa Śląskiego o informację, czy podtrzymują swoje stanowisko w przedmiotowej sprawie. Do pisma została dołączona także kopia pism Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Częstochowskiego S.A. z siedzibą w Częstochowie z dnia 26 czerwca 2020 r. i z dnia 5 lipca 2022 r.

W związku z powyższym Prezydent Miasta Częstochowy pismem z dnia 12 lipca 2022 r. zawiadomił strony o wystąpieniu do ww. organów oraz o możliwości zapoznania się z aktami sprawy. Zawiadomienie to zostało zamieszczone w BIP-ie Urzędu Miasta Częstochowy w dniu 14 lipca 2022 r. oraz wywieszane na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Częstochowy od dnia 15 lipca 2022 r. do dnia 29 lipca 2022 r.

Ponadto obwieszczeniem z dnia 18 lipca 2022 r. organ pierwszej instancji poinformował społeczeństwo, że w związku z otrzymaniem nowych dokumentów do raportu ponownie przystąpiono do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i poinformował o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy, a także składania uwag i wniosków w terminie 30 dni od ukazania się tej informacji. Obwieszczenie zostało zamieszczone w BIP-ie Urzędu Miasta Częstochowy w dniu 20 lipca 2022 r. na okres do dnia 19 sierpnia 2022 r. oraz wywieszane na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Częstochowy od dnia 20 lipca 2022 r. do dnia 19 sierpnia 2022 r.

W dniach 19, 22 i 26 lipca 2022 r. oraz w dniach 2, 8 i 9 sierpnia 2022 r. do Prezydenta Miasta Częstochowy wpłynęły kolejne protesty wobec planowanej inwestycji.

W dniu 25 lipca 2022 r. do Prezydenta Miasta Częstochowy wpłynęła odpowiedź Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Częstochowie z dnia 25 lipca 2022 r. nr NS-NZ.9022.14.2022. z której wynika, że w ocenie organu opiniującego autor raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko winien odnieść się do zagadnień poruszanych w protestach społecznych oraz do spostrzeżeń i uwag zawartych w piśmie Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Częstochowskiego S.A. z siedzibą w Częstochowie z dnia 5 lipca 2022 r. Jednocześnie wskazano, że do czasu wyjaśnienia przedmiotowych zagadnień, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Częstochowie nie może zająć stanowiska w sprawie podtrzymania opinii sanitarnej.

Dodatkowo w dniu 25 lipca 2022 r. do Prezydenta Miasta Częstochowy wpłynęła odpowiedź Marszałka Województwa Śląskiego, który podtrzymał swoją opinię wyrażoną w postanowieniu z dnia 20 czerwca 2022 r. nr OE-WS.7030.17.2022. Jednocześnie organ wyjaśnił, iż wskazane postanowienie opiniujące odnosi się jedynie do warunków emisyjnych instalacji, a nie samej jej lokalizacji. Dodał, że wyrażając swoją opinię wskazał konieczność dokonania analizy w zakresie potrzeby przeprowadzenia kompensacji, podnosząc tym samym możliwość skumulowania się oddziaływania tej instalacji w innych przedsięwzięciach realizowanymi i zrealizowanymi w obrębie i w sąsiedztwie tej lokalizacji. Zauważył, że to Prezydent Miasta Częstochowy jako organ prowadzący postępowanie o wydanie decyzji środowiskowej ma za zadanie ocenić lokalizację danej instalacji i wybrać wariant najbardziej korzystny dla środowiska oraz życia i zdrowia ludzi. Także ostateczna ocena konieczności przeprowadzenia skumulowanego oddziaływania oraz nałożenie na prowadzącego instalację obowiązku przeprowadzenia analizy porealizacyjnej należy wyłącznie do Prezydenta Miasta Częstochowy.

W piśmie z dnia 27 lipca 2022 r. pełnomocnik wnioskodawcy i jednocześnie autor raportu w nawiązaniu do pisma Prezydenta Miasta Częstochowy z dnia 12 lipca 2022 r.

wskazał, że poruszane w nim zagadnienia były już przedmiotem prowadzonego postępowania z udziałem uprawnionych organów.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach w piśmie z dnia 1 sierpnia 2022 r. nr WOOŚ.4221.5.2022.JŻ, w odpowiedzi na pismo Prezydenta Miasta Częstochowy z dnia 12 lipca 2022 r., stwierdził, że podstawą do zmiany stanowiska organu mogą być jedynie zmiany planowanego przedsięwzięcia nieuwzględnione w opiniowanej dokumentacji lub sprzeczne uzgodnienia organów biorących udział w postępowaniu. Wskazano również, że to organ prowadzący postępowanie rozstrzyga owe ewentualne sprzeczności zgodnie z art. 77 ust. 9 u.i.o.ś.

W dniu 3 sierpnia 2022 r. do organu pierwszej instancji wpłynęło pismo z siedzibą z dnia 1 sierpnia 2022 r., w którym odniesiono się do zagadnień podnoszonych podczas spotkania z mieszkańcami Częstochowy w dniu 29 czerwca 2022 r. Do pisma dołączona została m.in. opinia określająca warunki hydrogeologiczne w związku z projektowaną budową instalacji, wykonana w lutym 2022 r. przez hydrogeologa.

W dniu 5 sierpnia 2022 r. do organu pierwszej instancji wpłynęło ponaglenie Spółki na przewlekłość postępowania w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

Prezydent Miasta Częstochowy pismem z dnia 10 sierpnia 2022 r. zawiadomił strony o złożonym ponagleniu i jego przekazaniu do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Częstochowie, a także o możliwości zapoznania się z aktami sprawy. Zawiadomienie to zostało zamieszczone w BIP-ie Urzędu Miasta Częstochowy w dniu 11 sierpnia 2022 r. na okres do dnia 25 sierpnia 2022 r. oraz wywieszane na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Częstochowy od dnia 11 sierpnia 2022 r. do dnia 25 sierpnia 2022 r.

Natomiast w piśmie z dnia 11 sierpnia 2022 r. Prezydent Miasta Częstochowy w nawiązaniu do swojego pisma z dnia 12 lipca 2022 r. poinformował Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach, że podstawą wystąpienia o podtrzymanie stanowiska wyrażonego w postanowieniu uzgadniającym z dnia 30 maja 2022 r., jest otrzymanie nowych dokumentów do wniosku, w tym pisma Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Częstochowskiego S.A. w Częstochowie oraz informacje z posiedzenia Komisji Infrastruktury i Komisji Klimatu. W załączeniu do pisma przekazane zostały również wyjaśnienia wnioskodawcy z dnia 1 sierpnia 2022 r. W związku z tym organ pierwszej instancji ponownie wystąpił o informację, czy organ ochrony środowiska podtrzymuje swoje stanowisko w przedmiotowej sprawie.

W pismach z dnia 11 sierpnia 2022 r. Prezydent Miasta Częstochowy zwrócił się także do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej PGW Wody Polskie w Poznaniu i do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Częstochowie o informację, czy organy te podtrzymują swoje stanowiska w przedmiotowej sprawie. Do pism dołączone zostały wyjaśnienia wnioskodawcy z dnia 1 sierpnia 2022 r.

W dniu 11 sierpnia 2022 r. do organu pierwszej instancji wpłynęło pismo Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu PGW Wody Polskie z dnia 10 sierpnia 2022 r. nr PO.RZŚ.4360.4.2022.KS informujące, że warunki realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia zostały już uzgodnione, a stanowisko to nie uległo zmianie.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Częstochowie postanowieniem z dnia 18 sierpnia 2022 r. nr SKO.4102.81.2022 wskazało, że Prezydent Miasta Częstochowy dopuścił się przewlekłego prowadzenia postępowania i zobowiązało organ pierwszej instancji do załatwienia sprawy do dnia 8 września 2022 r.

Pismem z dnia 22 sierpnia 2022 r. Prezydent Miasta Częstochowy zawiadomił strony o zebraniu dowodów oraz materiałów niezbędnych do wydania decyzji oraz możliwości zapoznania się z aktami sprawy i wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań w terminie 3 dni. Zawiadomienie to zostało zamieszczone w BIP-ie Urzędu Miasta Częstochowy w dniu 23 sierpnia 2022 r. na okres do dnia 30 sierpnia 2022 r. oraz wywieszane na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Częstochowy od dnia 23 sierpnia 2022 r. do dnia 30 sierpnia 2022 r.

W dniu 22 sierpnia 2022 r. do Prezydenta Miasta Częstochowy wpłynęło pismo Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Częstochowie z dnia 22 sierpnia 2022 r. nr NS-NZ.9022.14.2022, z której wynika, że organ podtrzymuje swoje stanowisko wyrażone w opinii z dnia 22 lutego 2022 r. Organ opiniujący zauważył, że w przesłanej „Opinii określającej warunki hydrogeologiczne w związku z projektowaną budową instalacji do produkcji nawozów organicznych na bazie osadów w Częstochowie, przy ul. Legionów ...” opracowanej przez ... stwierdzono, że w analizowanym obszarze planowanej inwestycji występują słabo przepuszczalne osady czwartorzędowe zabezpieczające górnourajski poziom wodonosny przed możliwością migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu do wód podziemnych. Na podstawie wykonanych obliczeń stwierdzono, że planowana inwestycja nie będzie wpływała na jakość wód ujmowanych studniami ujęcia Mirów.

W piśmie z dnia 30 sierpnia 2022 r. nr PO.RZŚ.4360.4.2022.KS Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej PGW Wody Polskie w Poznaniu poinformował organ pierwszej instancji, że podtrzymuje swoje stanowisko przedstawione w postanowieniu z dnia 30 maja 2022 r. nr PO.RZŚ.4360.4.2022.KS. W uzasadnieniu swojego stanowiska organ Wód Polskich wyjaśnił, że po zapoznaniu się z treścią dodatkowego materiału dowodowego – wyjaśnień inwestora, uzgodnienie nie ulega zmianie.

W dniu 6 i 8 września 2022 r. do organu pierwszej instancji wpłynęły kolejne protesty dotyczące planowanej inwestycji.

W dalszej kolejności Prezydent Miasta Częstochowy decyzją z dnia 7 września 2022 r. nr OŚR.6220.67.2021 odmówił wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację planowanego przedsięwzięcia pn. „Lokalizacja instalacji do produkcji nawozów organicznych na bazie osadów o wydajności 50 000 Mg/rok w Częstochowie przy ul. Legionów na działce o nr ewid. 107/16 obręb 221”. Obwieszczeniem z dnia 7 września 2022 r. organ pierwszej instancji zawiadomił strony o wydanej decyzji oraz możliwości zapoznania się z jej treścią, a także o przysługującym prawie do wniesienia odwołania. Obwieszczenie to zostało zamieszczone w BIP-ie Urzędu Miasta Częstochowy w dniu 7 września 2022 r. na okres do dnia 21 września 2022 r. oraz zostało wywieszane na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Częstochowy od dnia 7 września 2022 r. do dnia 21 września 2022 r. Obwieszczeniem z dnia 7 września 2022 r. organ poinformował również społeczeństwo o wydanej decyzji i o możliwości zapoznania się z jej treścią, a także z dokumentacją sprawy. Obwieszczenie to zostało zamieszczone w BIP-ie Urzędu Miasta

Częstochowy w dniu 7 września 2022 r. na okres do dnia 21 września 2022 r. oraz zostało wywieszane na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Częstochowy od dnia 7 września 2022 r. do dnia 21 września 2022 r.

W uzasadnieniu swojego stanowiska organ pierwszej instancji podniósł, że zgodnie z art. 81 ust. 3 u.i.o.ś., jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie wpływa negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz art. 61 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację tego przedsięwzięcia, o ile nie zostaną spełnione warunki, o których mowa w art. 68 pkt 1, 3 i 4 tej ustawy. Organ przytoczył treść pisma Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Częstochowskiego S.A. w Częstochowie z dnia 5 lipca 2022 r. nr PW.430.34.2022, a następnie biorąc pod uwagę rodzaj, charakterystykę, wielkość i dużą skalę przedsięwzięcia oraz lokalizację inwestycji w bezpośrednim sąsiedztwie strefy ochrony pośredniej ujęcia wód Srocko-Olsztyn (lokalizacja inwestycji w obszarze spływu wód do ujęcia), uznał, iż realizacja planowanej inwestycji może mieć negatywny wpływ na wody podziemne eksploatowane ujęciem wielootworowym Mirów w części wschodniej miasta Częstochowy – dzielnicy Mirów. W ocenie organu wszelkie zanieczyszczenia migrujące do wód podziemnych w tym rejonie przenoszone będą do studni głębinowych ujmujących wodę surową na cel produkcji wody pitnej w stacji Mirów PWiK Okręgu Częstochowskiego S.A. w Częstochowie, która to stacja dostarcza wodę pitną do miasta Częstochowy oraz części gmin Blachownia i Poczesna. Ponadto realizacja przedsięwzięcia wiązać się będzie ze zmianą dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu oraz wprowadzeniem nowych obiektów, co w ocenie organu, może mieć istotny wpływ na stan wód podziemnych. Organ zauważył również, że w raporcie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko nie jest dokładnie określony sposób zabezpieczenia wód podziemnych przed ewentualnymi skutkami eksfiltracji z instalacji, a w przypadku niedostatecznego zabezpieczenia instalacji, potencjalnych błędów projektowych i wykonawczych, może dojść do znacznego zanieczyszczenia środowiska. Organ przytoczył też także treść art. 59 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne i stwierdził, że zostały spełnione warunki zawarte w art. 81 ust. 3 u.i.o.ś. Nadto organ stwierdził, że uciążliwości związane z planowaną inwestycją, w tym szczególnie uciążliwości zapachowe z procesów kompostowania odpadów oraz przewożenia osadów ściekowych przez teren całego miasta, mogą negatywnie wpływać na komfort życia i zdrowie mieszkańców. Biorąc powyższe pod uwagę oraz uwzględniając charakter przedsięwzięcia i planowaną jego lokalizację, a także liczne protesty mieszkańców oraz firm i zakładów produkcyjnych, organ pierwszej instancji uznał, że planowane przedsięwzięcie może stanowić duże zagrożenie dla środowiska i wód gruntowych oraz prawdopodobieństwo wystąpienia konfliktów społecznych.

Od decyzji tej Spółka wniosła odwołanie, z siedzibą złożyła odwołanie. W ocenie odwołującej okoliczności wskazane przez Prezydenta Miasta Częstochowy nie zostały w żaden sposób powiązane z przesłankami wynikającymi z art. 81 ust. 3 u.i.o.ś., a w przedmiotowej sprawie nie wystąpiły żadne z przesłanek uzasadniających odmowę określenia uwarunkowań środowiskowych. Zdaniem odwołującej rozstrzygnięcie zostało wydane z naruszeniem prawa. W konsekwencji Spółka wniosła

o zmianę zaskarżonej decyzji i określenie uwarunkowań środowiskowych planowanego przedsięwzięcia.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Częstochowie obwieszczeniem z dnia 28 października 2022 r. nr SKO.4102.95.2022, działając na podstawie art. 10 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, zwanego dalej k.p.a., zawiadomiło strony postępowania o możliwości zapoznania się z aktami oraz wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań w terminie 14 dni. Obwieszczenie to zostało zamieszczone w BIP-ie Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Częstochowie w dniu 31 października 2022 r. oraz zostało wywieszane na tablicy ogłoszeń Kolegium na okres od dnia 31 października 2022 r. do dnia 14 listopada 2022 r. Obwieszczenie zostało również wywieszane na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Częstochowy od dnia 3 listopada 2022 r. do dnia 17 listopada 2022 r. Z przysługującego prawa strony nie skorzystały.

W dniu 17 listopada 2022 r. do organu odwoławczego wpłynęło pismo Prezydenta Miasta Częstochowy z dnia 16 listopada 2022 r. nr OŚR.6220.67.2021, do którego została dołączona kserokopia pisma Senatora RP Wojciecha Koniecznego z dnia 8 listopada 2022 r. wraz z kserokopią oświadczenia Senatora złożonego na 45 posiedzeniu Senatu w dniu 30 czerwca 2022 r. oraz kserokopią odpowiedzi Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 29 września 2022 r. nr DGO-WO.050.4.2022.JD.

W dniu 12 grudnia 2022 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Częstochowie wydało decyzję nr SKO.4102.95.2022 w przedmiocie uchylecia zaskarżonej decyzji Prezydenta Miasta Częstochowy nr OŚR.6220.67.2021 z dnia 7 września 2022 r. w całości i przekazania sprawy do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji.

W następstwie ponownego rozpatrzenia sprawy w dniu 19 stycznia 2023 r. organ pierwszej instancji skierował do pełnomocnika wnioskodawcy wezwanie do złożenia wyjaśnień i uzupełnienia treści raportu w sposób szczegółowo wskazany w niniejszym wezwaniu.

Następnie w dniu 22 lutego 2023 r. do organu pierwszej instancji wpłynęło pismo wnioskodawcy zawierające prośbę o przedłużenie terminu złożenia wyjaśnień.

W dniu 1 marca 2023 r. do organu pierwszej instancji wpłynęło pismo wnioskodawcy będące odpowiedzią na wezwanie organu z dnia 19 stycznia 2023 r.

W dniu 28 marca 2023 r. Prezydent Miasta Częstochowy skierował do wnioskodawcy ponowne wezwanie do udzielenia odpowiedzi na wskazane w wezwaniu pytania.

Następnie w dniu 5 maja 2023 r. do organu pierwszej instancji wpłynęło pismo wnioskodawcy z dnia 28 kwietnia 2023 r., zawierające odpowiedź na ww. wezwanie organu z dnia 28 marca 2023 r.

W dniu 22 maja 2023 r. organ skierował do pełnomocnika wnioskodawcy wezwanie do złożenia dalszych wyjaśnień

W dniu 13 czerwca 2023 r. do organu pierwszej instancji wpłynęło pismo pełnomocnika wnioskodawcy z dnia 6 czerwca 2023 r. stanowiące odpowiedź na wezwanie z dnia 22 maja 2023 r. wraz z żądaniem natychmiastowego wydania decyzji.

W dniu 21 czerwca 2023 r. organ pierwszej instancji skierował zapytanie do Miejskiej Pracowni Urbanistyczno-Planistycznej, czy przedmiotowy teren jest objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego oraz czy są prowadzone prace związane ze

Częstochowie zaopiniował negatywnie w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych realizację przedsięwzięcia pn. „Lokalizacja instalacji do produkcji nawozów organicznych na bazie osadów o wydajności 50 000 Mg/rok w Częstochowie przy ul. Legionów na działce o nr ewid. 107/16 obręb 221”.

W dniu 14 listopada 2023 r. do organu pierwszej instancji wpłynęło pismo Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 13 listopada 2023 r. informujące, że Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Poznaniu podtrzymuje swoje stanowisko przedstawione w postanowieniu z dnia 30 maja 2022 r. znak: PO.RZŚ.4360.4.2022.KS.

W dniu 14 listopada 2023 r. do organu pierwszej instancji wpłynęło pismo [redacted] z siedzibą w [redacted] reprezentowanej przez pełnomocnika adw. [redacted] z dnia 13 listopada 2023 r. wraz z opracowaniem pn. „Ekspertyza dotycząca oceny zapisów opinii hydrogeologicznej wydanej na potrzeby postępowania administracyjnego”.

W dniu 15 listopada 2023 r. do organu pierwszej instancji wpłynął wniosek [redacted] sp. z o.o. z siedzibą w [redacted] reprezentowanej przez pełnomocnika adw. [redacted] z dnia 15 listopada 2023 r. o zwrócenie się do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Częstochowie o aktualizację swojej opinii sanitarnej.

W dniu 29 listopada 2023 r. do organu wpłynęło pismo Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Częstochowie z dnia 29 listopada 2023 r. informujące, że opinia sanitarzna Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Częstochowie znak: NS-NZ.9022.14.2022/2023 z dnia 2 listopada 2023 r. jest ostateczna i może ulec zmianie jedynie w sytuacji, gdy organ prowadzący postępowanie w związku z nowymi okolicznościami (nowym istotnym materiałem dowodowym) wystąpi o aktualizację ww. opinii.

W dniu 30 listopada 2023 r. do organu pierwszej instancji wpłynęło pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach, informujące o podtrzymaniu stanowiska zawartego w piśmie z 8 listopada 2023 r. znak: WOOŚ.070.273.2023.JŻ.

W dniu 15 grudnia 2023 r. do organu pierwszej instancji wpłynęło postanowienie Marszałka Województwa Śląskiego z dnia 15 grudnia 2023 r. opiniujące pozytywnie przedmiotowe przedsięwzięcie, z zastrzeżeniem zachowania warunków szczegółowo wymienionych w postanowieniu.

W dniu 28 stycznia 2024 r. do organu pierwszej instancji wpłynęło postanowienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 26 stycznia 2024 r. w przedmiocie umorzenia postępowania w sprawie ponownego uzgodnienia warunków realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia.

W dniu 29 stycznia 2024 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach wydał wyrok w sprawie o sygn. akt II SA/Gl 1825/23, którym oddalił sprzeciw [redacted] od decyzji Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Częstochowie z dnia 10 października 2023 r.

Następnie [redacted] z siedzibą w [redacted] reprezentowana przez pełnomocnika adw. [redacted] wniosła skargę

kasacyjną od powyższego wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 29 stycznia 2024 r.

W dniu 15 maja 2024 r. organ pierwszej instancji skierował do [redacted] z siedzibą [redacted] i pismo informujące, że do organu wpłynęła dodatkowa dokumentacja tj. odpowiedź biegłego na ekspertyzę wykonaną na zlecenie strony, a dotyczącą zapisów opinii hydrogeologicznej w przedmiocie wpływu na wody podziemne planowanej inwestycji do produkcji nawozów organicznych na bazie osadów o wydajności 50 000 Mg/rok zlokalizowanej na działce o nr ewid. 107/16 przy ul. Legionów w Częstochowie.

W dniu 6 czerwca 2024 r. do organu pierwszej instancji wpłynęło pismo [redacted] a [redacted] o. [redacted] z dnia 5 czerwca 2024 r., do którego załączono odpowiedź dr inż. [redacted] na stanowisko [redacted] i [redacted] Sp. z o.o. z siedzibą [redacted] z dnia 24 kwietnia 2024 r.

W dniu 24 czerwca 2024 r. organ zawiadomił strony, że zostały zebrane dowody oraz materiały niezbędne do wydania decyzji kończącej postępowanie.

W dalszej kolejności Prezydent Miasta Częstochowy decyzją z dnia 5 sierpnia 2024 r. znak: OŚR.6220.67.2021 odmówił wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. „Lokalizacja instalacji do produkcji nawozów organicznych na bazie osadów o wydajności 50 000 Mg/rok w Częstochowie przy ul. Legionów na działce o nr ewid. 107/16 obręb 221”.

W dniu 27 sierpnia 2024 r. [redacted] z siedzibą [redacted] reprezentowana przez pełnomocnika adw. [redacted] wniosła odwołanie od ww. decyzji. W odwołaniu Spółka zakwestionowała ustalenia dokonane przez organ pierwszej instancji, zarzucając naruszenie przepisów postępowania administracyjnego, m.in. art. 6-8, art. 11, art. 77, art. 107 § 3 k.p.a. w zw. z art. 81 ust. 3 u.o.i.ś. oraz art. 56-57, art. 59, art. 61 ustawy Prawo wodne i art. 20 ust. 3-5 ustawy o odpadach. Zdaniem Spółki nie wystąpiły żadne przesłanki uzasadniające odmowę wydania decyzji pozytywnej. Organ nie uwzględnił przedłożonej przez Spółkę dokumentacji, w tym kontreksperytyzy. Odwołująca podniosła także, że w trakcie postępowania pominięto stanowiska organów uzgadniających i opiniujących, tj. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (postanowienie z dnia 30 maja 2022 r. i pismo z dnia 13 listopada 2023 r.), Marszałka Województwa śląskiego (postanowienie z dnia 15 grudnia 2023 r.). Spółka akcentowała, że składając wniosek w 2021 r. przedstawiła wszystkie niezbędne dokumenty, mimo to organ pierwszej instancji konsekwentnie wzywał do uzupełnienia materiału dowodowego o dokumenty już znajdujące się w aktach bądź niekonieczne do wydania rozstrzygnięcia. Dodatkowo organ pierwszej instancji zwrócił się do organów uzgadniających i opiniujących ze „swoistego” rodzaju żądaniem - o rewizję wydanych wcześniej w sprawie stanowisk, w świetle treści opinii hydrogeologicznej, co nie znajduje oparcia w obowiązujących przepisach. Zdaniem Spółki, opinia ta opiera się na domysłach i bliżej nieokreślonych zagrożeniach mogących powstać po realizacji inwestycji, co potwierdzają zacytowane w treści odwołania jej fragmenty. Odnosząc się do treści art. 3 ust. 1 pkt 25 i art. 90 ustawy o odpadach Spółka zauważyła, że mają one zastosowanie do instalacji unieszkodliwiania

odpadów, a nie do realizowanej przez nią inwestycji. Z tego powodu, w ocenie odwołującej, decyzja organu pierwszej instancji wskazuje na całkowite niezrozumienie technicznej, technologicznej i celowościowej potrzeby inwestycji oraz jest nacechowana niechęcią do jej lokalizacji na terenie miasta Częstochowy. Podsumowując zarzuty odwołania Spółka domagała się zmiany decyzji organu pierwszej instancji i korzystnego dla niej rozstrzygnięcia złożonego w roku 2021 wniosku.

W dniu 17 września 2024 r. Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną z siedzibą w w sprawie o sygn. akt III OSK 1778/24.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Częstochowie decyzją z dnia 27 listopada 2024 r. nr SKO.4102.54.2024, po rozpatrzeniu odwołania Spółki, utrzymało w mocy decyzję organu pierwszej instancji z dnia 5 sierpnia 2024 r.

Strona wniosła skargę na ww. decyzję organu odwoławczego. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach wyrokiem z dnia 17 czerwca 2025 r., sygn. akt II SA/Gl 137/25. uchylił zaskarżoną decyzję, wskazując na uchybienia przepisom postępowania, w tym art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Częstochowie zważyło, co następuje:

Zgodnie z art. 71 ust. 2 u.o.i.ś. uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych: 1) przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko; 2) przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W myśl art. 59 ust. 1 u.o.i.ś. dla przedsięwzięć określonych w przytoczonym pkt 1 ocenę oddziaływania na środowisko przeprowadza się w każdym przypadku, natomiast dla przedsięwzięć wskazanych w pkt 2 wspomniana ocena dokonywana jest tylko wtedy, gdy obowiązek jej przeprowadzenia został stwierdzony na podstawie art. 63 ust. 1 w zw. z art. 64 ust. 1 u.o.i.ś. przez organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, po uprzednim zasięgnięciu opinii uprawnionych organów.

Decydujące znaczenie dla zakwalifikowania planowanego przedsięwzięcia do jednej z ww. grup ma rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, zwane dalej r.p.o.ś.

Według kwalifikacji przedsięwzięć określonych w r.p.o.ś. planowane przez wnioskodawcę przedsięwzięcie jest ujęte w § 2 ust. 1, tj. zalicza się przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, jako rodzaj przedsięwzięcia wymieniony w pkt 47 - instalacje do przetwarzania w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach inne niż wymienione w pkt 41 i 46, w tym składowiska odpadów inne niż wymienione w pkt 41, mogące przyjmować odpady w ilości nie mniejszej niż 10 t na dobę lub o całkowitej pojemności nie mniejszej niż 25 000 t, z wyłączeniem instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii. Ustalono, że przedmiotowe przedsięwzięcie osiąga próg dotyczący przyjmowania odpadów w ilości nie mniejszej niż 10 t. Ponadto, zalicza się ono do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco

oddziaływać na środowisko w oparciu o § 3 ust. 1 pkt 37 lit. c) rozporządzenia dotyczący instalacji do naziemnego magazynowania substancji lub mieszanin, (...) niebędących produktami spożywczymi (dotyczy zbiorników na wapno, przewidzianych w ramach przedsięwzięcia), § 3 ust. 1 pkt 54 rozporządzenia dotyczący zabudowy przemysłowej, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 1 ha na obszarach innych niż objęte formami ochrony przyrody (w przypadku planowanego przedsięwzięcia, powierzchnia przewidziana pod planowane obiekty oraz powierzchnia terenów przewidzianych do przekształcenia wynosi łącznie do 1,1 ha).

W związku z powyższym, planowane przedsięwzięcie zostało w sposób prawidłowy uznane przez organ pierwszej instancji za takie, w stosunku do którego ocenę oddziaływania na środowisko przeprowadza się w każdym przypadku.

Zgodnie z treścią art. 73 ust. 1 u.o.i.ś. postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczyna się na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia.

Jeżeli liczba stron postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub innego postępowania dotyczącego tej decyzji przekracza 10, stosuje się art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego (art. 74 ust. 3 u.o.i.ś.). Stroną postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wnioskodawca oraz podmiot, któremu przysługuje prawo rzeczowe do nieruchomości znajdującej się w obszarze, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie w wariantcie zaproponowanym przez wnioskodawcę, z zastrzeżeniem art. 81 ust. 1. Przez obszar ten rozumie się:

- 1) przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obszar znajdujący się w odległości 100 m od granic tego terenu;
- 2) działki, na których w wyniku realizacji, eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia zostałyby przekroczone standardy jakości środowiska, lub
- 3) działki znajdujące się w zasięgu znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia, które może wprowadzić ograniczenia w zagospodarowaniu nieruchomości, zgodnie z jej aktualnym przeznaczeniem (art. 74 ust. 3a u.o.i.ś.).

W art. 77 ust. 1 u.o.i.ś. postanowiono, że jeżeli jest przeprowadzana ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ właściwy do wydania tej decyzji uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia i zasięga opinii organów wymienionych w tym przepisie. Z ust. 2 art. 77 u.o.i.ś. wynika, że organ występujący o uzgodnienie lub opinię, o których mowa w ust. 1, przedkłada:

- 1) wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- 2) raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;
- 3) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informację o jego braku.

Stosownie do art. 80 ust. 1 u.o.i.ś. jeżeli była przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, biorąc pod uwagę:

- 1) wyniki uzgodnień i opinii, o których mowa w art. 77 ust. 1;
- 2) ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;
- 3) wyniki postępowania z udziałem społeczeństwa;

- 4) wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone.

Ponadto w myśl art. 80 ust. 2 u.o.i.ś. właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony.

W myśl art. 85 ust. 1 u.o.i.ś. decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wymaga uzasadnienia. Zaś stosownie do ust. 2 art. 85 u.o.i.ś. uzasadnienie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, niezależnie od wymagań wynikających z przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, powinno zawierać:

- 1) w przypadku gdy została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:
 - a) informacje o przeprowadzonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę, i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa,
 - b) informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:
 - ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
 - uzgodnienia i opinie organów, o których mowa w art. 77 ust. 1,
 - wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,
 - c) uzasadnienie stanowiska, o którym mowa w art. 82 ust. 1 pkt 4.

Przenosząc powyższe regulacje prawne na stan faktyczny rozpatrywanej sprawy podnieść należy, że z raportu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko i jego uzupełnień wynika, że planowane przedsięwzięcie polegać będzie na budowie instalacji do produkcji nawozów organicznych na bazie osadów o wydajności 50 000 Mg/rok. W przedmiotowej instalacji zwanej dalej kompostownią mają być przetwarzane w odpowiednich procesach odpady, jakimi są osady ściekowe oraz odpady zielone pochodzące z selektywnej zbiórki odpadów. Efektem działania instalacji ma być wytworzenie nawozu organicznego z przeznaczeniem do wykorzystania w rolnictwie. Przetwarzanie odpadów ma polegać na ich kompostowaniu w technologii VAL`ID[®] mającej zastosowanie do kompostowania odpadów biodegradowalnych. Zgodnie z założeniami projektowymi proces kompostowania ma być realizowany w 10 zamkniętych, żelbetowych bioreaktorach oraz w zamkniętej hali dojrzwania. Proces kompostowania w technologii VAL`ID[®] składa się z dwóch etapów:

I etap polegający na intensywnym kompostowaniu odpadów w żelbetowych bioreaktorach przez 2 – 3 tygodnie w temperaturze 55-70°C. Aby mieszanka kompostowa uzyskała pełną higienizację, musi osiągnąć temperaturę powyżej 55°C, którą należy utrzymać przez okres min. 10 dni. W trakcie tego procesu mieszanka jest cały czas intensywnie napowietrzana oraz w przypadku spadku wilgotności może być nawadniana. Po zakończeniu I etapu bioreaktor zostaje opróżniony i mieszanka kompostowa przewożona jest na plac kompostowy.

II etap ten to faza przemian i dojrzwania mieszanki kompostowej, która trwa od 3 do 5 tygodni. Mieszanka kompostowa jest składowana w pryzmach kompostowych w zamkniętej hali technologicznej. W etapie tym utrzymywana jest w pryzmie temperatura w zakresie

30-40°C. W trakcie tego procesu mieszanka jest napowietrzana za pomocą przerwarki. Po zakończeniu procesu dojrzewania otrzymywany jest gotowy produkt w postaci nawozu organicznego.

Zgodnie z informacjami zawartymi w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powyższy proces będzie odbywał się na utwardzonym i szczelnym podłożu w zamkniętej hali.

Oceniając możliwość wydania w niniejszej sprawie decyzji środowiskowej dla opisanego wyżej przedsięwzięcia w pierwszej kolejności, w myśl art. 80 ust. 2 u.o.i.ś., należy ocenić zgodność inwestycji z ustaleniami obowiązującego na tym terenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W niniejszym przypadku teren, na którym ma być zrealizowana inwestycja, nie jest objęty planem miejscowym i aktualnie nie są prowadzone prace związane z jego sporządzeniem. Tym samym ocena zgodności inwestycji z planem miejscowym jest bezprzedmiotowa.

W ramach postępowania w przedmiocie środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięcia ustala się i ocenia bezpośredni i pośredni wpływ przedsięwzięcia na środowisko, zdrowie i warunki życia ludzi, dobra materialne, zabytki, wzajemne oddziaływanie między elementami, o których mowa wyżej, dostępność do złóż kopalin oraz możliwości i sposoby zapobiegania i ograniczania negatywnego oddziaływania na środowisko, a także wymagany zakres monitoringu (art. 62 u.o.i.ś.). Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach określa wyłącznie wpływ planowanego przedsięwzięcia na środowisko i wymagania, jakie powinny być spełnione, by zminimalizować skutki negatywnego wpływu na środowisko czynników dla niego szkodliwych. Ocena oddziaływania na środowisko jest więc szczególną procedurą mającą na celu ocenę skutków realizacji danego przedsięwzięcia na środowisko i jego elementy, decydującą o możliwości realizacji przedsięwzięcia. W sprawie takich inwestycji jak niniejsza, do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko został upoważniony organ niewyspecjalizowany w ochronie środowiska - wójt, burmistrz (art. 75 ust. 1 pkt 4 u.o.i.ś.).

Zgodnie z art. 77 ust. 1 u.o.i.ś jeżeli jest przeprowadzana ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ właściwy do wydania tej decyzji uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia m.in. z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz zasięga opinii organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Tak więc przed wydaniem decyzji, organ właściwy uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia z organami wyspecjalizowanymi, w tym z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska (art. 77 ust. 1 u.o.i.ś.). Organ ten, z racji swoich kompetencji, jest w stanie samodzielnie ocenić wpływ inwestycji na środowisko, w oparciu o dane faktyczne wskazane w raporcie. Należy jednak zaznaczyć, że w postępowaniu administracyjnym, zgodnie z regułami wynikającymi z art. 7 k.p.a., obowiązuje zasada prawdy obiektywnej obligująca do wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności stanu faktycznego. W związku z tym, nawet gdy nikt nie kwestionuje prawidłowości sporządzenia raportu oraz danych w nim zawartych, organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach musi samodzielnie ocenić, czy został on sporządzony zgodnie z przepisami.

Po ponownym rozpatrzeniu sprawy wywołanej odwołaniem _____
_____ z siedzibą _____ i od decyzji Prezydenta Miasta Częstochowy

z dnia 5 sierpnia 2024 r., Kolegium uznało, że decyzja organu pierwszej instancji została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, które uzasadnia jej wyeliminowanie z obrotu prawnego.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że decyzji organu pierwszej instancji należy postawić wszystkie wymagania wynikające z przepisów k.p.a., jak konieczność respektowania zasady prawdy obiektywnej (art. 7 k.p.a.), zasady prowadzenia postępowania w sposób wzbudzający zaufanie do władzy publicznej (art. 8 k.p.a.), zasad należytego informowania stron i przekonywania, tj. wyjaśniania przesłanek podjętych rozstrzygnięć (art. 9 i art. 11 k.p.a.), z którymi wiążą się wymogi w zakresie prowadzenia postępowania dowodowego, rozstrzygnięcia i motywowania stanowiska organu (art. 77 § 1 i art. 80 oraz art. 107 § 1 i 3 k.p.a.). Przy czym uzasadnienie każdej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (pozytywnej, czy negatywnej) musi spełniać wymagania wynikające z art. 107 § 3 k.p.a., a także w zależności od rodzaju decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach uzasadnienie będzie musiało spełniać dodatkowe wymagania wynikające z art. 85 ust. 2 u.o.i.ś., stanowiące doprecyzowanie warunków wynikających z art. 107 § 3 k.p.a.

Tymczasem w realiach rozpoznawanej sprawy lektura uzasadnienia zaskarżonej decyzji prowadzi do wniosku, że organ pierwszej instancji nie poczynił wystarczających, własnych ustaleń faktycznych, które pozwoliłyby uznać, że miało miejsce merytoryczne rozpatrzenie sprawy będącej przedmiotem niniejszego postępowania. Odnotować należy, że uzasadnienie zaskarżonej decyzji Prezydenta Miasta Częstochowy ogranicza się do szczegółowego przedstawienia przebiegu dotychczasowego postępowania. Czym innym jest jednak przedstawienie w ujęciu chronologicznym poszczególnych czynności podejmowanych przez organ pierwszej instancji oraz strony w ramach prowadzonego przez ten organ postępowania, a czym innym przedstawienie stanu faktycznego sprawy, tj. tych wszystkich okoliczności faktycznych, które odgrywają znaczenie z punktu widzenia normy prawa materialnego stanowiącej podstawę do wydania decyzji rozstrzygającej sprawę.

Ogólnikowe stwierdzenia dotyczące ustaleń odnośnie planowanego przedsięwzięcia oraz zarzutów podnoszonych przez strony postępowania, naruszają w sposób oczywisty art. 107 ust. 3 k.p.a. w zw. z art. 85 ust. 2 pkt 1 u.o.i.ś.. Należy bowiem zauważyć, że uzasadnienie jest obowiązkowym składnikiem decyzji, mającym na celu wyjaśnienie rozstrzygnięcia, stanowiącego jej dyspozytywną część. Zaskarżona decyzja pozbawiona jest zarówno uzasadnienia faktycznego jak i prawnego. W doktrynie i orzecznictwie podnosi się, że zasadniczym celem uzasadnienia prawnego jest wykazanie, że przyjęte w decyzji rozstrzygnięcie jest wynikiem poprawnego logicznie procesu stosowania normy materialnej, przy równoczesnym przestrzeganiu norm procesowych. W przypadku zaskarżonej decyzji organ zaś poza opisem przebiegu postępowania oraz pism znajdujących się w aktach nie dokonał własnych ocen – uzasadnienie rozstrzygnięcia sprowadza się de facto do ostatniego akapitu decyzji (str. 21-22).

Z kolei ustalenia i twierdzenia organu pierwszej instancji zawarte w przywołanym końcowym fragmencie uzasadnienia decyzji są niezwykle ogólne. Tymczasem należy zauważyć, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie jest decyzją uznaniową. Oznacza to, że organ właściwy do wydania tej decyzji winien przeprowadzić postępowanie przewidziane przepisami powołanej ustawy i jest zobligowany wydać tę decyzję, jeżeli

inwestor spełni wymagania określone przepisami ustawy. W przedmiotowej sprawie nie wykazano istnienia tego rodzaju przesłanek, a tym samym organ nie miał podstaw do wydania decyzji o odmowie ustalenia środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięcia. Niewątpliwie przesłankami odmowy zgody na realizację przedsięwzięcia są: niezgodność lokalizacji przedsięwzięcia z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (art. 80 ust. 2 u.o.i.ś.), brak zgody wnioskodawcy na realizację przedsięwzięcia w innym wariantcie, niż wariant proponowany przez wnioskodawcę, jeżeli w stosunku do proponowanego zaistniały przesłanki odmowy uzgodnienia warunków realizacji (art. 81 ust. 1 u.o.i.ś.), wykazanie znaczącego negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000 (art. 81 ust. 2 u.o.i.ś.), wykazanie, że przedsięwzięcie może wpływać negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz art. 61 Prawa wodnego (art. 81 ust. 3 u.o.i.ś.).

Organ w zaskarżonej decyzji nie wskazał na żadną z ww. przesłanek ustawowych. Co prawda w podstawie prawnej decyzji organ przywołał przepis art. 81 ust. 3 u.o.i.ś., jednakże z treści uzasadnienia decyzji nie wynika, by organ wykazał przesłanki z art. 59 pkt 1-3 Prawa wodnego - cel środowiskowy dla jednolitych części wód podziemnych, ograniczając się do ogólnikowego wskazania możliwości zagrożenia zanieczyszczeniami wód podziemnych. Co istotne organ w tym zakresie nie odniósł się do stanowiska Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wody Polskie w Poznaniu, który w piśmie z dnia 13 listopada 2023 r. podtrzymał stanowisko wyrażone w postanowieniu z dnia 30 maja 2022 r. Należy podkreślić, że Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wody Polskie w Poznaniu jest wyspecjalizowanym organem w sprawach ocen wodnoprawnych, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne. Akta sprawy, jak i lektura rozstrzygnięcia organu pierwszej instancji nie dają odpowiedzi na pytanie w oparciu o jaki materiał dowodowy organ ten ustalił, że w sprawie wypełniona została dyspozycja art. 59 pkt 1-3 Prawa wodnego. Tym bardziej, że wnioskodawca przedłożył kontreksperytę dotyczącą oceny inwestycji na stan wód podziemnych, a organ zaniechał oceny jej wartości dowodowej. Tym samym ocena materiału dowodowego dokonana przez organ pierwszej instancji jest wybiórcza.

Organ pierwszej instancji wskazał, że rodzaj, wielkość, skala i lokalizacja inwestycji w bezpośrednim sąsiedztwie strefy ochrony pośredniej ujęcia wód Srocko-Olsztyn (lokalizacja w obszarze spływu wód do ujęcia) może mieć negatywny wpływ na wody podziemne eksploatowane ujęciem wielootworowym Mirów w części wschodniej Częstochowy – dzielnicy Mirów. Wszelkie zanieczyszczenia migrujące do wód podziemnych w tym rejonie będą przenoszone do studni głębinowych ujmujących wodę surową na cel produkcji wody pitnej w stacji Mirów PWiK Okręgu Częstochowskiego S.A. w Częstochowie, która dostarcza wodę do miasta i części gmin Blachownia i Poczesna. W raporcie oddziaływania na środowisko nie jest dokładnie określony sposób zabezpieczenia wód podziemnych przed ewentualnymi skutkami infiltracji z instalacji, a w przypadku niedostatecznego jej zabezpieczenia, potencjalnych błędów projektowych i wykonawczych może dojść do znacznego zanieczyszczenia środowiska. Ponadto, uciążliwości związane z inwestycją, w szczególności zapachowe z procesów kompostowania odpadów oraz przewożenia osadów ściekowych przez teren całego miasta mogą negatywnie wpłynąć na komfort życia i zdrowie mieszkańców. Z wymienionych powodów, organ pierwszej instancji

uznał, że planowane przedsięwzięcie może stanowić duże zagrożenie dla środowiska i wód gruntowych oraz prawdopodobieństwo wystąpienia konfliktów społecznych

Ogólne stwierdzenia dotyczące np. uciążliwości inwestycji oraz jej negatywnego oddziaływania na środowisko wodne (obawy skażenia wód podziemnych) nie zostały odniesione do konkretnych rozwiązań i parametrów planowanej inwestycji - w szczególności zawartych w ustaleniach raportu, sporządzanego w oparciu o wymogi ustawowe dla indywidualnego zamierzenia.

Prezydent Miasta Częstochowy zakwestionował również ustalenia raportu, wskazując, że w raporcie oddziaływania na środowisko nie jest dokładnie określony sposób zabezpieczenia wód podziemnych przed ewentualnymi skutkami infiltracji z instalacji, a w przypadku niedostatecznego jej zabezpieczenia, potencjalnych błędów projektowych i wykonawczych może dojść do znacznego zanieczyszczenia środowiska.

W orzecznictwie sądów administracyjnych utrwalony jest pogląd, że raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko jest dokumentem prywatnym, podlegającym ocenie właściwego organu (wyrok *Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 lutego 2007 r. II OSK 363/06, Nieruchomości 2007, nr 7, s. 15, akceptowany przez K. Gruszeckiego „Ustawa o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Komentarz” Pressom sp. z o.o. Wrocław 2009 s. 179 uw. 2*). W wyroku z dnia 20 lutego 2014 r. o sygn. IV SA/Po 1214/13 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu trafnie wskazał, że raport sporządzany przez inwestora wchodzi w skład materiału dowodowego sprawy, jest dowodem z dokumentu i jak każdy inny dowód podlega regułom postępowania dowodowego, w tym swobodnej ocenie dowodów zgodnie z art. 80 k.p.a.

W ocenie Kolegium sam fakt, że w przekonaniu organu pierwszej instancji raport inwestora był niepełny (w ocenie organu w raporcie oddziaływania na środowisko nie jest dokładnie określony sposób zabezpieczenia wód podziemnych przed ewentualnymi skutkami infiltracji z instalacji) nie mógł być uznany za wystarczający powód dla odmowy ustalenia środowiskowych uwarunkowań wnioskowanego przedsięwzięcia. Co jednak najważniejsze organ pierwszej instancji nie dokonał samodzielnej oceny tego raportu (a przynajmniej nie przedstawił w uzasadnieniu decyzji wyników własnej analizy raportu), ograniczył się wyłącznie do przytoczenia wniosków biegłego, który sporządził opinię hydrogeologiczną na zlecenie organu. Jednocześnie jednak organ zdaje się pomijać, że biegły w opinii tej wskazał, iż „Na podstawie opisu przedstawionej w raporcie o oddziaływaniu na środowisko [R] technologii kompostowania można wysnuć wnioski, że obiekt ten nie będzie zagrażał dla jakości wód podziemnych poziomu górnojurajskiego” (*str. 23 opinii*). Przyznać należy rację odwołującej Spółce, iż organ nie odniósł się zarówno do przekładanych przez nią wyjaśnień i uzupełnień do raportu, jak i kontreksperytyzy dotyczącej wpływu inwestycji na wody podziemne.

Ponadto organ pierwszej instancji nie zawarł w uzasadnieniu decyzji wyjaśnienia o tym, w jakim zakresie zostały wzięte pod uwagę uzyskane w toku postępowania opinie i uzgodnienia innych organów. Wbrew brzmieniu art. 85 ust. 2 pkt 1 lit. a) i b) u.o.i.s. w uzasadnieniu decyzji nie ma jakichkolwiek informacji o tym, czy i w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę opinie i oceny dokonane przez organy współdziałające. Samo zaznaczenie

w uzasadnieniu decyzji, że zostały wydane uzgodnienia i opinie organów współdziałających oraz opisanie działań podejmowanych przez organ pierwszej instancji nie stanowi o realizacji obowiązku wzięcia pod uwagę i uwzględnienia przy wydawaniu decyzji stanowisk organów współdziałających. Jest to o tyle istotne, że w orzecznictwie sądowoadministracyjnym podnosi się, że wiążący charakter stanowiska zajętego przez organ uzgadniający wyraża się w niemożności wydania decyzji pozytywnej w przypadku negatywnego stanowiska organu uzgadniającego, a także w niedopuszczalności określenia w decyzji pozytywnej warunków realizacji przedsięwzięcia w sposób odmienny niż uczynił to organ uzgadniający (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 10 marca 2011 r., sygn. akt IV SA/Po 751/10 oraz wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 20 lutego 2014 r., sygn. IV SA/Po 1214/13, publ. LEX nr 1435772). Oznacza to, iż organ prowadzący postępowanie w sprawie środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięcia, nie może w zasadzie wydać decyzji negatywnej, jeżeli organy uzgodnieniowe uzgodniły pozytywnie planowane zamierzenie. Wprawdzie dopuszcza się możliwość, iż organ prowadzący postępowanie w sprawie środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięcia może przy spełnieniu określonych warunków wydać decyzję negatywną, jednak musi to szczegółowo uzasadnić odnosząc się do całego zgromadzonego materiału dowodowego, w tym w szczególności do raportu i postanowienia organu uzgadniającego (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 17 czerwca 2025 r., sygn. akt II SA/Gl 137/25).

Organ pierwszej instancji tym samym nie zrealizował również wytycznych zawartych we wcześniejszych kasatoryjnych decyzjach Kolegium dotyczących konieczności odniesienia się do treści postanowień organów współdziałających, co stanowi naruszenie art. 138 § 2a k.p.a. Prezydent Miasta Częstochowy w żadnym fragmencie uzasadnienie nie wyjaśnił, z jakich powodów odmówił uwzględnienia stanowisk organów uzgadniających i opiniujących, w szczególności Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wody Polskie w Poznaniu. Ten ostatni organ w postanowieniu z dnia 30 maja 2022 r. znak: PO.RZŚ.4360.4.2022.KS wprost wskazał, że „mając na względzie charakter i skalę oddziaływania, zastosowane i będące przedmiotem uzgodnienia rozwiązania i technologie oraz planowane rozwiązania techniczne chroniące środowisko przedstawione w raporcie oddziaływania na środowisko oraz realizacji określonych w sentencji warunków, stwierdza się brak możliwości znaczącego oddziaływania na pozostające w zasięgu oddziaływania jednolite części wód i tym samym nie stwierdza się wpływu przedsięwzięcia na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 i art. 61 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, a określonych dla tych części wód w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1967)”.

Zaznaczyć też wyraźnie należy, że sprzeciw lokalnej społeczności nie stanowi normatywnej podstawy do odmowy wydania decyzji ustalającej środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia. Organ wydający decyzję środowiskową ma oczywiście obowiązek zapewnić udział społeczności lokalnej w postępowaniu, może ona składać uwagi i wnioski, a w jaki sposób zostały one wzięte pod uwagę właściwy organ musi wyjaśnić w uzasadnieniu decyzji środowiskowej. Tym niemniej samo odwołanie się do protestów mieszkańców nie może stanowić samodzielnej podstawy odmowy wydania decyzji

środowiskowej. Nie zwalnia to jednak organu pierwszej instancji od oceny stanowiska społeczeństwa na podstawie zgłoszonych licznych uwag i wniosków oraz ustaleń raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. W konsekwencji w ponownie prowadzonym postępowaniu Prezydent Miasta Częstochowy powinien przeanalizować zastrzeżenia strony społecznej dotyczące potencjalnych uciążliwości planowanej inwestycji na otoczenie. Organ ma możliwość wezwania wnioskodawcy do przedstawienia kolejnego, nowego wariantu realizacji przedsięwzięcia, uwzględniającego postulaty społeczeństwa.

Pominięcie przez organ pierwszej instancji głównego dowodu w sprawie – raportu oddziaływania na środowisko, brak ustosunkowania się do uzgodnień i opinii organów współdziałających, brak oceny stanowiska społeczeństwa stanowi przejaw naruszenia przez Prezydenta Miasta Częstochowy przepisów art. 7, art. 77 § 1 i art. 80 k.p.a. w zw. z art. 80 ust. 1 pkt 1 i art. 85 ust. 2 pkt 1 u.o.i.ś.

Należy wyraźnie wskazać, że organ uprawniony jest do odmowy ustalenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia po wyczerpującym zgromadzeniu materiału, jego analizie w kontekście każdej z tych podstaw. W okolicznościach niniejszej sprawy od takiej analizy materiału dowodowego organ pierwszej instancji niezasadnie odstąpił, naruszając przepisy postępowania w stopniu mogącym mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia, co dyskwalifikuje jego decyzję. Tym samym bezsprzecznie zasadne jest w okolicznościach niniejszej sprawy rozstrzygnięcie w oparciu o art. 138 § 2 k.p.a. Uchylenie się przez organ pierwszej instancji od własnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego i bezkrytyczne zastąpienie tej oceny wnioskami autora opinii z października 2023 r. nie może być konwalidowane przez organ odwoławczy, gdyż prowadziłoby to do sytuacji, w której sprawa rozstrzygana byłaby w jednej instancji - co odbierałoby prawo strony do dwukrotnego rozpoznania sprawy i naruszyłoby jedną z podstawowych zasad postępowania administracyjnego - art. 15 k.p.a. Sprawa zostałaby bowiem rozpoznana wyłącznie przez organ drugiej instancji.

Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 12 maja 2021 r., sygn. akt III OSK 4526/21, „(...) uchybienia, takie jak: sformułowanie przez organ pierwszej instancji jedynie ogólnikowych motywów podjętego rozstrzygnięcia, oparcie się na wnioskach opinii biegłego bez konfrontacji z treścią raportu oraz pominięcie pozytywnych uzgodnień i opinii organów współdziałających, naruszały w sposób istotny art. 7, art. 77 § 1, art. 80 k.p.a. Braki te nie mogły zostać uzupełnione na etapie postępowania odwoławczego z uwagi nie tylko na zakres niezbędnego postępowania dowodowego, ale również konieczność poszanowania zasady dwuinstancyjności postępowania”.

Oczywiście rolą organu odwoławczego jest ponowne merytoryczne rozpoznanie i rozstrzygnięcie sprawy już uprzednio rozstrzygniętej decyzją organu pierwszej instancji. Właściwe zachowanie zasady dwuinstancyjności postępowania wymaga jednak nie tylko podjęcia dwóch kolejnych rozstrzygnięć przez stosowne organy, ale konieczne jest aby rozstrzygnięcia te zapadły w wyniku przeprowadzenia przez każdy z tych organów postępowania merytorycznego, tak by dwukrotnie oceniono dowody, przeanalizowano wszystkie argumenty (*por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 17 maja 2011 r., sygn. akt II OSK 672/10, opubl. w CBOSA*).

Podstawowym elementem postępowania w sprawie określenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia jest ocena oddziaływania tego przedsięwzięcia na

środowisko. Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko obejmuje w szczególności weryfikację raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, uzyskanie wymaganych u.o.i.s. opinii i uzgodnień oraz zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu (art. 3 ust. 1 pkt 8 u.o.i.s.). Prezydent Miasta Częstochowy wydając decyzję odmowną nie rozpatrzył całego zgromadzonego materiału dowodowego i w konsekwencji nie dokonał rzetelnej i wnikliwej oceny raportu oddziaływania na środowisko wraz z jego uzupełnieniami. Nadto Kolegium zobowiązane byłoby we własnym zakresie przeprowadzić po raz pierwszy ocenę stanowisk organów współdziałających oraz ocenę raportu w świetle innych dowodów zgromadzonych w sprawie. W istocie stanowiłoby to rozpoznanie sprawy w tym zakresie, istotnym dla rozstrzygnięcia, po raz pierwszy w postępowaniu odwoławczym. Organ pierwszej instancji ograniczył się bowiem de facto do przedstawienia w porządku chronologicznym przebiegu postępowania administracyjnego. Wobec tak rażącego uchybienia zasadom prowadzenia postępowania i sporządzania decyzji, Kolegium w istocie musiałoby rozpoznać sprawę po raz pierwszy w postępowaniu odwoławczym (po raz pierwszy należałoby dokonać oceny stanowisk organów współdziałających oraz ocenę raportu w świetle innych dowodów zgromadzonych w sprawie). Natomiast organ odwoławczy w ramach uzupełniającego postępowania dowodowego nie może czynić nowych ustaleń faktycznych i je oceniać, jeżeli mają one istotny wpływ na wynik postępowania i ich rozważenie wymaga podjęcia przez organ odwoławczy szeregu czynności procesowych (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 29 stycznia 2024 r., sygn. akt II SA/Gl 1825/23).

Ponadto w niniejszej sprawie zachodzi konieczność przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego co do okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia. Mianowicie, w ponownie prowadzonym postępowaniu organ powinien rozważyć konieczność dokonania analizy w zakresie potrzeby przeprowadzenia kompensacji, mając na uwadze możliwość skumulowania się oddziaływania tej inwestycji z innymi przedsięwzięciami realizowanymi i zrealizowanymi w obrębie i sąsiedztwie jej lokalizacji. W bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji znajdują się zakłady produkcyjne, w tym koksownia.

Na okoliczność tę wskazał już Marszałek Województwa Śląskiego, który wydał w dniu 15 grudnia 2023 r. opinię jako organ właściwy do wydania pozwolenia zintegrowanego na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, zgodnie z art. 77 ust. 1 pkt 3 u.o.i.s. Marszałek Województwa Śląskiego słusznie zauważył, że wydane przez niego postanowienie odnosi się jedynie do warunków emisyjnych instalacji, a nie samej jej lokalizacji. Marszałek wprost wskazał na zasadność dokonania oceny konieczności przeprowadzenia analizy skumulowanego oddziaływania oraz nałożenia na prowadzącą instalację obowiązku przeprowadzenia analizy prorealizacyjnej. Nie ulega wątpliwości, że zadania te należą do obowiązków Prezydenta Miasta Częstochowy.

Skumulowane oddziaływanie może występować w połączeniu z innymi oddziaływaniami (w tym związanymi z obecnymi lub planowanymi przedsięwzięciami), dotyczącymi tych samych zasobów i/lub przedmiotów oddziaływania, co planowane przedsięwzięcie. Skumulowane oddziaływanie może być efektem istnienia lub planowania innych podobnych przedsięwzięć na danym terenie. Należy uwzględnić skalę, czas trwania oraz intensywność oddziaływania danego przedsięwzięcia w powiązaniu z innymi. W ustaleniu skumulowanego oddziaływania istotne znaczenie powinny mieć oddziaływania,

które będą utrzymywać się przez dłuższy czas eksploatacji przedsięwzięcia. Chodzi zatem o oddziaływania, które mają powtarzalny i trwały charakter oraz występują przez dłuższy czas. Ustawodawca polski nie wskazał, czy powinny to być przedsięwzięcia powiązane technologicznie lub nie. Skumulowanie dotyczy oddziaływań, a nie przedsięwzięć, które są ich źródłem. Dodatkowo w orzecznictwie sądów administracyjnych przyjmuje się, że zasada przezorności może stanowić podstawę zakazu podejmowania pewnych działań i nie musi być następstwem wykazania szkodliwości tych działań, czyli jej udowodnienia w sposób wolny od wątpliwości, lecz może opierać się na uprawdopodobnieniu i wynikającej z niego hipotezie co do potencjalnego wpływu tych działań na środowisko. Jednak zwraca się jednocześnie uwagę w judykaturze, iż nie stanowi to swego rodzaju automatyzmu. Mianowicie hipoteza ta nie może być dowolna i musi być wywiedziona z racjonalnych przesłanek, które powinny dać się zweryfikować, niemniej nie musi być pewna w stopniu wykluczającym odmienną możliwą wersję wydarzeń (*zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 9 października 2024 r., sygn. akt II SA/GI 570/24*).

Organ powinien uwzględnić w tym zakresie również wskazania Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, który w wyroku z dnia 17 czerwca 2025 r., sygn. akt II SA/GI 137/25, wprost stwierdził, że przy ocenie kumulacji oddziaływań należy uwzględniać nie tylko zasadę ostrożności i zapobiegania, ale także zasadę zrównoważonego rozwoju, w której mieści się nie tylko ochrona przyrody, ale i troska o rozwój społeczny i cywilizacyjny związany z koniecznością budowania odpowiedniej infrastruktury.

Braki w zakresie oceny kumulacji oddziaływań nie mogą być konwalidowane na etapie postępowania odwoławczego. Zakres koniecznego postępowania wyjaśniającego wskazuje, że organ odwoławczy musiałby sam przeprowadzić postępowanie odnośnie do kwestii mogących mieć bezpośredni wpływ na treść decyzji. Tym samym przyjęcie koncepcji, że organ odwoławczy jest władny wydać decyzję rozstrzygającą sprawę co do jej istoty, prowadziłoby do sytuacji, w której sprawa byłaby rozstrzygana *de facto* w jednej instancji.

Co więcej aby zachować warunki wskazane w postanowieniu Marszałka Województwa Śląskiego z dnia 15 grudnia 2023 r. znak: 2633/OE/2023, organ właściwy do wydania decyzji środowiskowej powinien rozważyć potrzebę sporządzenia stosownej dokumentacji hydrogeologicznej, zgodnie z zaleceniami uwzględnionymi w uzasadnieniu przedmiotowego postanowienia, na co wprost wskazał organ w swojej opinii.

Dopiero wnikliwa analiza materiału dowodowego podjęta przez organ pierwszej instancji z uwzględnieniem uwag organu odwoławczego i w kontekście opisanych w ustawie przypadków, w których możliwe jest wydanie decyzji o odmowie ustalenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia, da podstawy do wydania merytorycznego rozstrzygnięcia i otworzy możliwość jego ewentualnego kwestionowania.

Skoro organ dostrzeże możliwość zagrożenia zanieczyszczeniem wód podziemnych, to powinien odnieść się do treści art. 81 ust. 3 u.o.i.s. w korelacji z wykazaniem naruszenia wynikającego z art. 59 Prawa wodnego (pkt 1-3). Organ winien pamiętać, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach ma charakter związany, a więc odmowa jej wydania musi wiązać się z wykazaniem naruszenia konkretnej normy prawnej. Sam fakt wystąpienia potencjalnego oddziaływania na wody podziemne nie może stanowić o zasadności odmowy określenia środowiskowych uwarunkowań dla planowanego przedsięwzięcia. Wymaga to przynajmniej przywołania argumentacji, która w sposób racjonalny mogłaby wzbudzić

uzasadnione wątpliwości, a tym samym podważyć twierdzenia inwestora, że proponowane przez niego rozwiązania nie zabezpieczą środowiska przed negatywnym wpływem planowanej działalności.

W tym stanie rzeczy Kolegium orzekło jak w sentencji.

Decyzja niniejsza jest ostateczna.

Od decyzji skarga nie przysługuje. Jednakże strona niezadowolona z treści decyzji może wnieść od niej sprzeciw do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Częstochowie, Aleja Niepodległości 20/22, 42-200 Częstochowa. Sprzeciw wnosi się w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji. Zgodnie z art. 64b § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 935 z późn. zm.) – zwanej dalej p.p.s.a., sprzeciw powinien czynić zadość wymaganiom pisma w postępowaniu sądowym, a ponadto zawierać:

- 1) wskazanie zaskarżonej decyzji;
- 2) żądanie jej uchylecia oraz
- 3) oznaczenie organu, który wydał zaskarżoną decyzję.

Wpis stały od sprzeciwu wynosi 100 złotych.

Stronie może być przyznane prawo pomocy na jej wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych (art. 243 § 1 p.p.s.a.).

Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego (art. 244 § 1 p.p.s.a.).

W myśl art. 254 § 1 p.p.s.a. wniosek o przyznanie prawa pomocy oraz wniosek o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej składa się do właściwego wojewódzkiego sądu administracyjnego. Strona, która nie ma miejsca zamieszkania, pobytu lub siedziby na obszarze właściwości sądu, o którym mowa w § 1, może złożyć wniosek w innym wojewódzkim sądzie administracyjnym. Wniosek ten przesyła się niezwłocznie do sądu właściwego (§ 2).

Skład orzekający:

Przewodniczący Składu Orzekającego

CZŁONEK
SAMORZĄDOWEGO KOLEGIUM ODWOŁAWCZEGO
Aleksi
mgr Aleksandra Cogiel

CZŁONEK
SAMORZĄDOWEGO KOLEGIUM ODWOŁAWCZEGO
Jacek Puzzek
mgr Jacek Puzzek

CZŁONEK
SAMORZĄDOWEGO KOLEGIUM ODWOŁAWCZEGO
Zygmunt Olmiek
mgr Zygmunt Olmiek

Otrzymują:

1. adw. _____ k pełnomocnik _____ z siedzibą _____
2. pozostałe strony postępowania w formie obwieszczenia zgodnie z treścią art. 74 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w zw. z art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.
3. Prezydent Miasta Częstochowy - Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Urzędu Miasta Częstochowy.
4. aa.

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach.
2. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Częstochowie.
3. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu,
4. Marszałek Województwa Śląskiego w Katowicach.

Klauzula informacyjna z RODO

Administratorem danych osobowych jest Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Częstochowie reprezentowane przez Prezesa Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Częstochowie z siedzibą ul. Aleja Niepodległości 20/22, 42-200 Częstochowa. Administrator wyznaczył Inspektora Ochrony Danych - Magdalenę Kuszmider, z którym można się kontaktować poprzez: adres e-mail: iod@sko.eso.pl tel.: 607 770 718 lub pisemnie na adres administratora.

Szczegółowe informacje o zasadach przetwarzania Państwa danych osobowych oraz o przysługujących Państwu prawach z tym związanych znajdują się na naszej stronie Biuletynu Informacji Publicznej w zakładce RODO: <https://www.kolegium-odwolawcze.czestochowa.finn.pl/bipkod/38431600>